

PROGRAM

Wolfgang Amadeus Mozart Klarinetkvintet i A dur, K 581 (1789)
(1756-1791)

1. *Allegro*
2. *Larghetto*
3. *Menuetto — Trio I — Trio II*
4. *Allegretto con Variazioni*

Pause

Johannes Brahms Klarinetkvintet i h mol, op. 115 (1891)
(1833-1897)

1. *Allegro*
2. *Adagio*
3. *Andantino*
4. *Con moto*

Den Danske Kwartet

**Frederik Øland (Violin), Rune Tonsgaard Sørensen (Violin),
Asbjørn Nørgaard (Bratsch), Fredrik Schøyen Sjölin (Cello)**

&

Martin Fröst (klarinet)

Aftenens koncert har et udgangspunkt i tildelingen af Léonie Sonnings Musikpris for 2014 til den svenske klarinetist Martin Fröst. Prisen er den største danske musikpris og tilfalder en internationalt anerkendt komponist, musiker, dirigent eller sanger inden for klassisk musik. Om årets tildeling skriver Musikfonden, at "Martin Fröst bliver den 51. modtager af Léonie Sonnings Musikpris, og han er den 5. blæser, der modtager den store danske pris. Før ham har bl.a. fløjtenisten Jean-Pierre Rampal, trompetisten Miles Davis, oboisten Heinz Holliger og blokfløjtenisten Michala Petri modtaget musikprisen. Martin Fröst er født i 1970, og er bosiddende i Stockholm. Han fik allerede sit gennembrud i 1991, da han som den yngste instrumentalist nogensinde vandt konkurrencen Nordisk Solistbiennale. Han anses for at være en af verdens førende blæsere, og spiller regelmæssigt med orkestre som Concertgebouw Orkestret, Amsterdam, Gewandhaus Orkestret, Leipzig, Philharmonia Orkestret, London, Det Franske Nationalorkestret, Wiener Symfonikerne, NHK Tokyo, Washington Symfonikerne og Los Angeles Filharmonikerne. I de seneste år har han også udviklet en karriere som dirigent, og som sådan samarbejder han blandt andet med Detroit Symfoniorkester, Deutsche Kammerfilharmoni og Academy of St Martin in the Fields."

Den Danske Kwartet er en god bekendt af Musikforeningen og optrådte således også i programmet sidste år. I 2001 fik dele af den nuværende kvartet kontakt med professor ved Det Kongelige Danske Musikkonservatorium i København Tim Frederiksen. Hermed blev fire unge mennesker i alderen 15 og 16 pludselig en meget seriøs strygekvartet. Den Danske Kwartet har modtaget fornemme omtaler af deres musicerende. Bl.a. skrev The New York Times anmelder Anthony Tommasini så sent som november 2012 om kvartetens indspilning af Haydns d-dur (Op. 64, No. 5) og Brahms a-mol (Op. 51, No. 2) strygekvartetter, at "All the benchmarks of superior quartet playing are here: integrated sound, impeccable

intonation, judicious balances. Scurrying passagework, especially in the perpetual-motion finale, is dispatched with fleetness and clarity”.

Den moderne klarinet blev udviklet af den tyske instrumentbygger Johann Christoph Denner i slutningen af 1600 tallet. Mozart blev præsenteret for instrumentet af Anton Stadler. Ifølge samtidige kilder kunne Stadlers klarinet spilde imitere en blød, menneskelige stemme. I hvert fald er der klare, sangbare motiver både i klarinet kvintettens langsomme sats og i Mozarts klarinetkoncert, der også blev skrevet til Stadler. Kvintetten, der blev færdiggjort i 1789, er et af de første værker skrevet specielt for klarinet. Mozart havde tilsyneladende udkast til yderligere en kvintet for klarinet, men nåede ikke at færdiggøre disse planer. Kvintetten i A dur er blandt Mozarts mest populære værker.

Johannes Brahms bekendtskab med klarinetten kom – lige som for Mozart – mod slutningen af hans karriere. Men dette er blot et af flere lignende træk i tilblivelsen af de to kvintetter. Angiveligt havde Brahms planer om at afrunde sin karriere med strygekvintetten i G dur, opus 111. Denne har en besætning med to bratsch stemmer; et instrument, der har betydelige klangmæssige ligheder med netop klarinetten. Det blev også for Brahms mødet med en klarinettist, nemlig Richard Mühlfeld, som overbeviste Brahms om mulighederne i instrumentet – og dermed også fik ham ud af pensioneringen! Kvintetten blev første opført af Mühlfeld sammen med Joseph Joachims strygekvartet. Joachim var en god bekendt af Brahms og havde hjulpet Brahms under udarbejdelsen af Brahms' violinkoncert – således er kompositionen af koncerter også forbundet i både Mozarts og Brahms kvintetter. Udover kvintetten skrev Brahms også klarinettrioen (der også kan opføres med bratsch) samt to klarinetsonater. I kvintettens langsomme sats udbredes temaet med varierende intensitet, nærmest som en samtale mellem klarinetten og kvintettens øvrige instrumenter. Brahms, der på mange måder var programmusikkens modstykke, har næppe fulgt et konkret tekstligt forlæg. Men den musikalske samhørighed med Schönbergs kun otte år senere "Verklärte Nacht", der jo bygger på et digt, står som skrevet i klangbilledet.

T. Vorup-Jensen

MUSIKHUSET AARHUS
LILLE SAL • TIRSDAG DEN 6. MAJ 2014

Martin Fröst Den Danske Kvartet

**aarhus
musikforening**